

31 mei 2017

Door Kees Schoemaker

Wandeling met Rotarian en architect Len Porton naar de nieuwbouw op het Java-eiland en het KNSM-eiland in Amsterdam

Het selecte gezelschap van onze club verzamelt om 19.30 aan de achterkant van het Centraal Station. Daar is ook wel het een en ander veranderd in de afgelopen 20 jaar.....Langs het door Jan de Wolff (van de IJsbreker) geïnitieerde Muziekgebouw aan het IJ lopen we de Prins Hendrikkade op, waar we aan de overkant een voorbeeld zien van 'onderscheidende nieuwbouw', dit als tegenhanger van het in Amsterdam zo verafschuwde historiserend bouwen.

Via de Jan Schaefferbrug gaan we vervolgens naar het Java-eiland. De stedenbouwkundige vormgeving daar is gebaseerd op het door architect/supervisor Sjoerd Soeters gehanteerde principe van 'spiegelen en herhalen'. Er is, om een zekere relatie met de oude binnenstad te suggereren, een viertal grachtjes aangelegd die het gebied in de breedterichting doorsnijden. Soeters liet een groot aantal architecten de huizen ontwerpen, zodat er voor de toekomstige bewoners veel keuzemogelijkheden ontstond, qua grootte, vorm, kleur en prijs. Dat resulteert in een alleszins levendig straat- en grachtbeeld, maar het is ook wel een beetje rommelig. Op het KNSM-eiland was de voormalige Rijksbouwmeester Jo Coenen de supervisor; zijn stedenbouwkundig ontwerp is geheel gebaseerd op lengtelijnen en meer strakke eenvormigheid, wat een rustiger beeld geeft. Bijzonder zijn de door de Belgische architect Bruno Albert ontworpen appartementen op de kop van het KNSM-eiland, geïnspireerd op het werk van een Spaanse architect. Het plein heet dan ook Barcelonaplein. De gebruikte materialen en de toegepaste detaillering zorgen ervoor dat de gebouwen van de Belg er

Grachtje op het Java-eiland

aantrekkelijk uitzien en aanzienlijk degelijker ogen dan het overgrote deel van de bebouwing op de beide eilanden.

Op het Azartplein, de verbinding tussen de beide eilanden, stuiten we op een fontein/beeldengroep, voorstellende de zeenimf Amphitrite, dochter van zeegod Poseidon, een geschenk van het personeel aan de KNSM uit 1936, dat na enkele omzwervingen in 2009 weer op het KNSM-eiland een plaats heeft gevonden. Na enig speurwerk bleek toch de naam van de kunstenaar ergens vermeld te zijn: Albert Termote (1887-1978). Voor Amstelveen zou wat ons betreft deze fontein verre te verkiezen zijn boven de bedriegertjes en de 'Bogen', het uitwerpsel-achtige beeld van Armando op het Stadsplein. We eindigden met een drankje, door Wim aangeboden wegens zijn recente verjaardag, in café Kanis & Meiland, waarna we met bus 65 en tram 5 weer huiswaarts keren, waarbij we Len nog eens hartelijk dank zeggen voor zijn enthousiaste en van kennis getuigende rondleiding.

Het Barcelonaplein, met het hek van de ontwerper Narcisse Tordoïr en bebouwing van Bruno Albert.

Amphitrite op het Azartplein

Ook in Amsterdam: Sunset Boulevard